

Stanovisko MeSES k prodloužení mimořádného příspěvku při nařízené karanténě (tzv. izolačky)

Prodloužení tzv. izolačky (tj. prodloužení mimořádného příspěvku ve výši až 370 Kč za den k náhradě příjmů zaměstnanců v karanténě či izolaci) je potřebné minimálně do konce června, vzhledem k pokračující úrovni šíření nákazy viru SARS-CoV-2 v ČR.

1. Izolačka pravděpodobně napomohla zvýšit podíl nově infikovaných, kteří jsou v izolaci či karanténě, a pravděpodobně pomáhá při kontrole pandemie.
2. S ústupem pandemie, a absolutně klesajícím počtem nakažených i izolovaných, náklady na izolačku rychle klesají.
3. Naopak relativní důležitost dodržování izolace a karantén poroste s přechodem od plošných omezení k cíleným.
4. Podíl osob v karanténě a izolaci vůči potvrzeným případům vzrostl podle dostupných dat přibližně o 10 % (Podíl u osob v aktivním věku 25-54 stoupl v březnu z 1,33 (10/20-2/21) na 1,45). [1] Tento vývoj může mít různé příčiny, ale je pravděpodobnější, že izolačka podporuje ochotu izolovat se.
5. Při nízké úspěšnosti trasování, která má své dlouhodobé důvody, je izolačka jedním z mála opatření, které pomáhají ČR zapojit klasické ekonomicky levné nástroje kontroly pandemie. Obecně na počet vytrasovaných působí různé faktory, a ze stagnace nebo poklesu kontaktů nelze usuzovat, že by izolačka nepomohla, protože je možné, že pokles by byl ještě rychlejší. K poklesu trasovaných kontaktů vede mimo jiné růst počtu osob s imunitou po očkování či nemoci, a pokles kontaktů v důsledku plošných protiepidemických opatření.
6. Izolačka podporuje dodržování karantény a izolace proto, že se zaměstnanci nemusí obávat podstatného poklesu svých příjmů. To je především důležitý argument u nízkopříjmových zaměstnanců, kteří často nemohou pracovat z domova (home office), a pro které pokles příjmů může být závažným důvodem pro nedodržování epidemicky vhodného chování. Tato motivace k izolaci se celé společnosti vyplácí v rychlejším poklesu nálezů a to jak zdravotně, tak v podpoře otevírání škol. Izolačka je zároveň příkladem efektivní implementace podpory, kdy příjemce nemusí podávat žádost o podporu, pouze informuje zaměstnavatele o nařízené karanténě nebo izolaci, a kdy zaměstnavatel neprochází administrativním procesem na Úřadech

práce, ale příspěvek k náhradě mzdy si sám odečte od povinného odvodu na sociálním pojištění.

Zdroje:

[1] Analýza dat o počtu nakažených (<https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>) a dat o počtu vydaných neschopenek MPSV